

JAARVERSLAG PENDRECHTSE MOLEN 2017

Weer zit er een jaar op en weer is er genoeg te melden: lees en kijk.

BEZOEK

Ook dit jaar deden we rondleidingen voor diverse groepen: een groep cursisten van het Albedacollege, verschillende familiegroepen, meerdere groepen van de buitenschoolse opvang, een groep van het vluchtelingenwerk, een groep van een inburgeringscursus.

Af en toe komt iemand de geo-cache opzoeken wat altijd weer leuk is.

De hele schoolzomervakantie gaven we op woensdag en zaterdag een rondleiding voor het Jeugdvakantiepaspoort. In totaal waren dit 11 rondleidingen voor in totaal 205 personen: 121 kinderen plus 84 begeleiders, dat zijn 19 deelnemers per rondleiding.

Ook dit jaar was de molen actief op beide Nationale Molendagen op 13 en 14 mei. Het was niet druk, maar dan is het juist mogelijk om iedereen een goed verhaal over de molen te vertellen en alles te laten zien. Op de Open Monumentendagen deed de molen dit jaar niet mee: ondergetekende was toen juist op vakantie en Jan Bruins was actief op één van zijn andere molens.

MIO'S

Het afgelopen jaar kwamen regelmatig drie molenaars-in-opleiding naar de molen.

Sven van Arendsbergen slaagde dit najaar voor zijn examen en kreeg dezelfde dag nog de sleutel van de molen zodat hij nu zelfstandig kan malen.

Gauke Weg en Ron van Hartskamp zijn gedurende het jaar als leerling actief geweest. Daar-

Winterweer bij de
Pendrechtse Molen.
Met de klok mee:
IJzel. BZ / 7 januari

Rijp na een dag malen.
BZ / 2 december

Sneeuw.
MV / 12 december

naast kwamen diverse mio's een of meer dagen meelopen in het kader van hun opleiding. Voor een groot deel van zuidwest-Nederland is onze molen de dichtsbijzijnde watermolen, die ook nog eens heel vaak beschikbaar is.

Met volle zeilen malend op een zuidenwind.
BZ / 31 maart

BEESTEN

Rond de molen lopen al vele jaren de nodige beesten van Rob van Egmond. Hij vindt het leuk om zodoende een bijdrage te leveren aan het Hollandse plaatje van een molen met beesten en wij vinden dat met hem. Begin dit jaar zijn de kippen opgehokt moeten worden vanwege de vogelgriep. Door buurtbewoonster Manja Visser zijn twee parelhoenderen bijgeplaatst. Manja komt vrijwel iedere dag en vaak twee keer om de kippen verzorgen. Wisselend lopen er geiten en/of schapen bij de molen. Die schuilen en overnachten allemaal in het schapenboetje dat dit jaar voor de tweede keer door boerenzwaluwen is gebruikt om een nest jongen groot te brengen.

Een wiel vol spreeuwen
BZ / 29 augustus

Een koppel molenkippen.
MV / 7 september

Een nest
boerenzwaluwen.
BZ / 23 augustus

MOLENBIOTOOP

Voor de molenbiotoop, het gebied van 400 meter rond de molen, gelden speciale regels. Het valt binnen vier verschillende bestemmingsplannen in twee gemeenten. Voor het gebied Charloisse Lagedijk is het bestemmingsplan dit jaar pas in werking getreden. Een door mij ingediende zienswijze is in z'n geheel daarin opgenomen.

De gemeente Barendrecht voerde de molenbiotoop op om mede daarom de plaatsing van windturbines bij het Vaanplein tegen te houden.

Voor de toekomst blijft het spannend hoe de overgang naar de omgevingswet zal zijn. In plaats van verschillende naast elkaar functionerende (bestemmings-)plannen zal er één omgevingsplan voor de gehele gemeente moeten komen. De invoering van deze wet is al een paar keer uitgesteld.

De cirkel waarbinnen de regels van de molenbiotoop gelden in een tekening van een bestemmingsplan.

Legenda

- Landschap lijn (waarde)
 - Zeer hoge waarde
 - Hoge waarde
 - Redelijk hoge waarde
- Landschap vlak (waarde)
 - Zeer hoge waarde
 - Hoge waarde
 - Redelijk hoge waarde
- Molens
 - ✕ Windmolen
- Molenbiotopen
 - ⊞ Zeer hoge waarde
 - ⊞ Hoge waarde

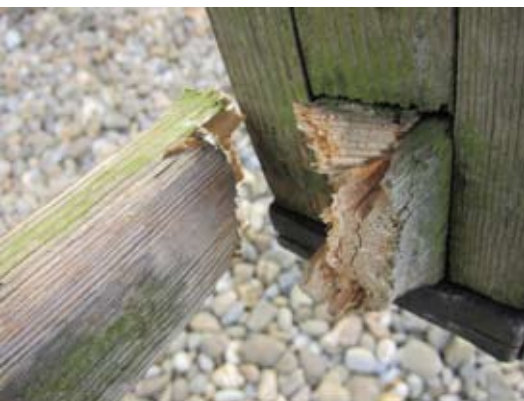

ONDERHOUD DOOR MOLENMAKERIJ DE GELDER

Het jaarlijks onderhoud betrof de kap en alle bewegende delen van de molen: de spil, alle wielen en assen zijn recht, rond en vast gehangen. De vangbalk (die kracht aan de molenrem moet leveren) is hoger opgehangen. De geleiding van de vangbalk (het hangereel) en de hanetree (het trapje in de kap) zijn verstevigd. De pal (om het verkeerd draaien van de molen te voorkomen) is opnieuw opgesteld met een nieuwe geleider. Aan de voorgevel van de kap is door houtrot aangetast hout vervangen.

Eerder al hadden de molenmakers vastgesteld, dat beide spruiten (nodig om de molen op de wind te kunnen zetten) aan vervanging toe zijn en nu meldden zij, dat ook het windpeluw (de voornaamste balk die het wiekenkruis draagt) aangepakt moet worden.

De molenmakers kwamen extra voor twee noodreparaties. Eerst is de pensteen (het achterste lager van de bovenas) vastgezet, want die werkte zichzelf malendeweg los. De tweede keer ging het om een gebroken heklat en zoomlat te vervangen: die waren afgebroken bij het voorleggen van het zeil.

Van boven naar beneden:

De verstevigde hanetree in de kap.

BZ / 23 december

De gebroken heklat. BZ / 4 oktober

De nieuwe heklat en zoomlat.

BZ / 10 november

Caspar Groot en de metselaar doen onderzoek.

BZ / 19 april

INSPECTIE, ONDERZOEK EN OVERLEG

Molenadviesbureau Bouwmeester heeft een inspectie uitgevoerd om een nieuw onderhoudsplan voor de komende zes jaar op te stellen en daarvoor subsidie aan te vragen bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Door Caspar Groot is een onderzoek uitgevoerd samen met een meester-metselaar om een plan van aanpak op te stellen voor het herstel van het metselwerk van de molen. Een aantal bakstenen werden losgemaakt en meegenomen voor nader onderzoek.

Het bestuur van het Recreatieschap IJsselmonde (de eigenaar van de molen) heeft geld beschikbaar gesteld om dit herstel komende jaar uit te laten voeren. Dit jaar is er een nieuwe projectleider voor onderhoudswerkzaamheden en een nieuwe beheerder van de molen aangesteld. Er is een molenoverleg opgestart om de voortgang van het onderhoud te bewaken.

KLEIN ONDERHOUD

We vervangen meerdere doorgeroeste slotbouten aan de wieken en een gebroken aardingsklem van de bliksemgeleider. De vanghaak is hoger gehangen, de geleider van de pal aangepast, een vorkstut (geleider van de molenrem) gerepareerd. Alle kammen zijn in de was gezet, de staartstut ingekort, de vang gesteld, een muis gevangen.

Bij het schapenboetje staat al enige jaren een zogenaamde Zaanse spin op een paal. Het wiekenkruis daarvan was er afgevallen, omdat het asje helemaal verrot was. Sven heeft de spin binnen gehaald, alles geschuurd en het gebroken asje er uitgehaald om een nieuwe te laten maken.

LEKKAGE

Sinds er direct naast de molen gegraven is, is er bij iedere regenbui lekkage in de kelder en die is steeds erger geworden: we lozen tot wel zeven emmers water per keer. Een nieuwe drain aanbrengen en het doorspuiten van de al aanwezige drains heeft jammer genoeg helemaal niet geholpen. Eén op drie dagen dat er iemand aan de molen is, moet er water verwijderd worden. Het grote probleem daarbij is, dat de luchtvochtigheid in de molen doorlopend veel te hoog is. Dat is funest voor alle houten onderdelen. Door een gespecialiseerd bedrijf zijn er metingen gedaan en de conclusie is, dat er waarschijnlijk sprake is van betonrot. Achter de tegels van de WC lekt er water tussen de keldermuur en de keldervloer. We verwachten dat dit het komende jaar opgelost zal zijn. Al enige tijd hebben we gelukkig nauwelijks nog last van doorslaande muren.

Een natte kelder. BZ / 26 juli

VANDALISME

Niet alle bezoek aan de molen is welkom. De afgelopen maanden merkten we, dat een ketting (waarmee het wiekenkruis is vastgezet) los gemaakt was evenals de bliksemkabel. We ontdekten ook dat een reep lood van de molen afgerukt is en dat er geprobeerd is om een raamluik open te breken.

Braaksporen aan het raamkozijn. BZ / 22 december

De weggesloopte loodslab. BZ / 29 november

TOEREN

We hadden dit jaar regelmatig een matige wind met een laag daggemiddelde tot gevolg.

De maand september valt op: toen waren zowel Jan Bruins als ik op vakantie.

In oktober werd Sven van Arendsbergen de derde molenaar en dat is zichtbaar aan het hoge aantal maaldagen.

Op de bovenas van de molen is door de Provincie Zuid-Holland een teller gemonteerd. Die teller registreert meestal iedere omwenteling. Met een minimum van 60.000 omwentelingen keert de provincie een maalpremie uit. Op die manier wil de provincie het actief zijn met de molen stimuleren. Vanaf 1995 krijgt de molen ieder jaar het maximumbedrag uitgekeerd.

De volgende jaren springen er uit:

Gedurende 2008 en 2009 was er veel wind en dat leidde tot hoge gemiddelden per dag.

Het jaar 2010 kende minder maaldagen, omdat ik toen twee keer op vakantie ben geweest.

In 2012 heeft de molen acht weken stilgestaan vanwege het uitvoeren van onderhoud, dus minder maaldagen en minder toeren.

Dit was het vierde jaar voor Jan, de eerste maanden voor Sven en het negenentwintigste jaar voor mij om de molen te bemalen.

Dit jaar kent het hoogste aantal maaldagen ooit.

Sinds de heropening van de molen (eind 1994) ging het wiekenkruis **13.730.258** keer rond.

De foto's zijn gemaakt door:
Manja Visser (MV), Barend Zinkweg (BZ).

Barend Zinkweg
31 december 2017

2017	Dagen	Per dag	Absoluut
januari	13	4.095	53.235
februari	12	4.704	56.443
maart	15	4.383	65.742
april	13	3.989	51.863
mei	15	4.187	62.800
juni	11	4.883	53.715
juli	15	3.921	58.811
augustus	10	3.868	38.863
september	3	2.734	8.202
oktober	20	4.504	90.087
november	20	3.093	61.853
december	17	3.394	57.720
Totaal	164	4.019	659.136

Jaar	Maal-dagen	Gemiddeld per dag	Toeren totaal
2008	140	5.097	711.092
2009	138	5.103	704.162
2010	129	4.806	619.992
2011	136	4.788	651.151
2012	115	4.398	504.723
2013	123	4.324	531.863
2014	135	4.165	562.307
2015	152	4.814	731.783
2016	147	3.933	578.180
2017	164	4.019	659.136

www.pendrechtsemolen.nl

**Malend op een zuidenwind met vier lange halven.
BZ / 27 mei**

